

СИЛЛАБУС

2023-2024 оқу жылы

Әлеуметтік-саясаттану модулі (Әлеуметтану)

6B03201 Журналистика, күндізгі, 1 Курс (Көктемгі)

6B03202 Халықаралық журналистика, күндізгі, 1 Курс (Көктемгі)

6B02105 Цифрлық медиадағы драматургия, күндізгі, 1 Курс (Көктемгі)

мамандықтары бойынша Білім беру бағдарламасы

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысын (БӨЖ)	Кредиттер саны			Кредиттер жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ)
		Дәріс	Семинар	Зертхана		
95533	5	15	5	0	2	6

Пән туралы академиялық ақпарат

Оқытудың түрі	Циклы, компоненті	Дәріс түрлері	Практикалық сабақтардың түрлері	Қорытынды бақылаудың түрі мен платформасы
Күндізгі оффлайн	Теориялық	Проблемалы-талдамалық Дәріс,	Тапсырмаларды орындау ситуациялық тапсырмалар	Тест
Дәріскер	Мамытқанов Дархан Қожанович, социо.ғыл. кандидаты, доцент м.а.			
e-mail	darchan777@mail.ru			
Телефондары	87272925717			

Курстың академиялық презентациясы

Пәннің мақсаты	Оқытудың күтілетін нәтижелері (ОН). Пәнді оқыту нәтижесінде білім алушы қабылетті болады	ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ). (Әрбір ОН ге кемінде 2 индикатор)
Курстың мақсаты: Студенттерде қоғамдағы әлеуметтік мәселелерде зерттеуде толық әлеуметтанулық ғылыми негіздерді, әлеуметтік-гуманитарлық дүниетанымды қалыптастыру.	<p>1. қоғам мен оның шағын жүйелерін зерттеуге арналған негізгі әлеуметтанулық теориялар мен тәсілдерді меңгеруге;</p> <p>2. қазіргі қоғамның және оның әлеуметтік институттарының жұмыс істеуінің негізгі принциптері туралы идеяларды түсінуге;</p>	<p>1.1. оқу пәндерін құрастыратын барлық ғылым салаларында () пәндік білімді (ұғымдар, идеялар, теориялар) түсіндіруге және интерпретациялауға;</p> <p>1.2. оқып жатқан пәндердегі теориялар мазмұны мен ғылыми салалардағы идеялар негізінде әлеуметтік қарым-қатынастың әртүрлі аясындағы оқиғалардың табиғатын түсіндіруге;</p> <p>2.1. әлеуметтік, саяси, мәдени, психологиялық институттардың ерекшеліктерін олардың қазақстандық қоғамды</p>

	<p>3. заманауи қоғамның әлеуметтік мәселелерін сипаттау және талдау дағдыларын дамыту, әлеуметтік процестер мен механизмдердің мәнін өзара байланысын қалыптастыруға;</p> <p>4. студенттердің әлеуметтанулық ақпарат алудың негізгі көздері мен әдістерін игеруге; әлеуметтанулық білімді кәсіптік қызметте пайдалану дағдыларын үйрену;</p> <p>5. сыни ойлау дағдыларын қалыптастыру және оны практикада қолдану мүмкіндігі.</p>	<p>модернизациялаудағы рөлі контекстінде талдауға;</p> <p>2.2. қазақ қоғамының, саяси бағдарламалардың, мәдениеттің, тілдің, әлеуметтік және тұлғааралық қатынастардың әртүрлі даму кезеңдері туралы ақпаратты аргументті және дәлелді түрде ұсынуға;</p> <p>3.1. -қарым-қатынастың әртүрлі салаларындағы түрлі жағдайларды қазақстандық қоғамның қоғамдық, іскерлік, мәдени, құқықтық және этикалық нормаларымен, құндылықтар жүйесімен сәйкестігі тарапынан талдауға;</p> <p>ЖИ 3.2. -қоғамдағы қатынастардың нақты жағдайын әлеуметтік-гуманитарлық типтегі қандай да бір ғылымның тарапынан бағалауға, мүмкін тәуекелдерді ескере отырып даму перспективасын жобалауға;</p> <p>4.1. ғылыми әдістерді және зерттеу тәсілдерін нақты оқу пәні және модуль пәндерінің өзара әрекеттестігі үрдістері контекстінде қолдануды алгоритм арқылы ұсынуға;</p> <p>4.2.- нақты мәселелерді талдау үшін әдіснамалық таңдауды негіздеу және қоғамды зерттеудің әртүрлі жолдарын айыра білу;</p> <p>5.1. қоғамдағы, оның ішінде кәсіби әлеуметтегі қақтығыстық жағдайларды шешу бағдарламаларын жасап шығаруға;</p> <p>-қарым-қатынастың әртүрлі саласында жобалық зерттеу іс-әрекетін жүзеге асыруға, қоғамдық құнды білімді түрлендіруге, оны таныстыруға;</p> <p>5.2. әлеуметтік мәні бар сұрақтар бойынша өз</p>
--	---	--

	<p>б. қазақстандық қоғамдағы этикалық және құқықтық нормалар, қоғамдық, іскерлік, мәдени құндылықтар жүйесіне тең келетін түрлі қарым-қатынастағы әртүрлі жағдайларды сараптау;</p>	<p>көзқарасын дұрыс жеткізуге және аргументтермен қорғауға. 6.1. -әлеуметтік-этикалық құндылықтарын әлеуметтік-саясиси модуль пәндерінің негізгі білім жүйелеріндегі интеграциялық үрдістердің продуктісі ретінде түсіндіруге; 6.2. қазақстандық қоғамда жаңарудағы әлеуметтік, саяси, мәдени, психологиялық институттардың мәнмәтінінде олардың рөлінің ерекшеліктеріне талдау жасай алу;</p>
Пререквизиттер	Философия	
Постреквизиттер	Қазақстан тарихы	
Оқу ресурстары	<p>Әдебиеттер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Биекенов К.У., Биекенова С.К., Кенжакимова Г.А. Социология: Уч.пособие. – Алматы: Эверо,2017. – 584с. 2. Әбдірайымова Г.С. Жастар социологиясы: оқу құралы. 2-басылым. – Алматы: "Қазақ университеті", 2018. – 224б. 3. Грушин Б.А. Мнения о мире и мир мнений. М.: Практис, ВЦИОМ, 2011. 4. Социология. Основы общей теории: учебник / Под ред. Г.В. Осипов, Л.Н. Москвичев. - 2-е изд., испр. и доп. - М.: Норма, 2015. - 912 с. 5. Macionis J. Society: The Basics. Pearson, 2016. 6. Дж. Ритцер, Дж. Степницки. Әлеуметтану теориясы. – Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2018. – 856 бет. 7. Гидденс Э. Социология / При участии К. Бердсолл: Пер. с англ. Изд. 2-е, полностью перераб. и доп. М.: Едиториал УРСС, 2005. — 632 с. 8. Ритцер Дж. Современные социологические теории. 5-е изд. — СПб.: Питер, 2002. — 688 с. 9. Оценка экономической и социальной эффективности добровольческой деятельности: методические подходы и проблемы реализации: учебное пособие /под ред. Е.В. Мерсияновой – М.: Нац.исслед.ун-т «Высшая школа экономики», 2018 – 198 с. 10. Қосымша: 11. Giddens A., Sutton Ph. Sociology. Wiley Academic, 2017. 12. Дискуссии об образовании. Опыт социологических исследований – Discussions on education. Experience of sociological researches: кол.монография / под науч.ред. Абдирайымовой Г.С. – Алматы: Қазақ университеті, 2018. – 222 с. 13. Отар Э.С. Особенности городского среднего класса 	

	<p>Казахстана. – Астана. ЕНУ им. Л.Н. Гумилев. 2018. – 400 с.</p> <p>14. Abdiraiymova G.S., Burkhanova D.K. Social structure of society and middle class: textbook / Almaty: Qazaq University, 2017. – 44 p.</p>
--	--

Академиялық ереженің тәртібі

<p>Пәннің академиялық саясаты</p>	<p>Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен айқындалады.</p> <p>Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді.</p> <p>Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді.</p> <p>Сабаққа қатысуы. Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.</p> <p>Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа <u>«Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері»</u>, <u>«Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары»</u>, <u>«Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі»</u> тәрізді құжаттармен регламенттеледі.</p> <p>Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Өртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді.</p> <p>Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/e-mail <u>оқытушының байланыстарын енгізіңіз</u> немесе MS Teams-тегі бейне байланыс арқылы <u>жиналысқа тұрақты сілтеме жасаңыз</u> кеңестік көмек ала алады.</p> <p>МООС интеграциясы (massive openlline course). МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар МООС-қа тіркелуі қажет. МООС модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек.</p>
-----------------------------------	--

Назар салыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ **МООС**-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі				Бағалау әдістері
Баға	Баллдардың сандық баламасы	% мәндегі баллар	Дәстүрлі жүйедегі баға	<p>Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген.</p> <p>Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады.</p> <p>Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.</p>
A	4,0	95-100	Өте жақсы	
A-	3,67	90-94		
B+	3,33	85-89	Жақсы	
B	3,0	80-84		<p>Формативті және жиынтық бағалау</p> <p>Оқытушы бағалаудың өз түрлерін енгізеді немесе ұсынылған нұсқаны қолданады</p> <p>% мәндегі баллар</p> <p>Оқытушы өзінің баллдарға бөлуін күнтізбеге (кестеге) сәйкес пункттерге енгізеді.</p> <p><u>Емтихан және пән бойынша</u></p>

					<u>қорытынды балл өзгермейді.</u>
B-	2,67	75-79		Дәрістердегі белсенділік	5
C+	2,33	70-74		Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі	20
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық	Өзіндік жұмысы	25
C-	1,67	60-64		Жобалық және шығармашылық қызметі	10
D+	1,33	55-59		Қорытынды бақылау (емтихан)	40
D	1,0	50-54		ЖИЫНТЫҒЫ	100

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Апта	Тақырып атауы	Сағат саны	Ең жоғары балл
1	Дәріс 1. Әлеуметтік әлемді түсінудегі әлеуметтану. Әлеуметтанудың ғылым ретіндегі пәні мен объектісін, міндеттері мен атқаратын қызметтерін және басқа қоғамдық ғылымдармен байланысын қарастыру	1	5
2	Дәріс Әлеуметтану ғылымының даму тарихы. Әлеуметтанудағы негізгі теорияларға шолу	1	5
3	Дәріс Қоғам әлеуметтік жүйе ретінде. Қоғамның әлеуметтік құрылымы және әлеуметтік стратификация	1	5
	СОӨЖ 1 «Әлеуметтану ғылым ретінде» тақырыбы бойынша бақылау, СӨЖ 1 «Қоғамның әлеуметтік құрылымы және әлеуметті институттар» тақырыбы бойынша кенес беру..		20
4	Дәріс Тұлға әлеуметтануы. Адам. Индивид. Тұлға ұғымы. Тұлғаның әлеуметтенуі. Әлеуметтік статус және әлеуметтік роль	1	5
	Семинар сабағы. Әлеуметтану ғылымының пайда болуы мен қалыптасуын баяндау; Әлеуметтану ғылымының дамуына үлес қосқан ғалымдардың әлеуметтанулық ой-пікірлеріне шолу; Қоғам және қоғамның әлеуметтік құрылымы. Тұлға әлеуметтануының зерттеу аясы.	1	15
5	Дәріс. Отбасы және қазіргі заман. Отбасының тарихи типтері	1	5
	СОӨЖ 2 СӨЖ 2«Қоғамның әлеуметтік құрылымы және әлеуметті институттар» кесте түрінде көрсетіңіз, қабылдау..		15
6	Дәріс Ауытқымалы мінез-құлық классификациясы. Девиантты мінез-құлық әлеуметтануы	1	5
	Семинар сұрақтары. Отбасы әлеуметтануы Девиантты мінез-құлық типологиясы мен классификациясының критерийлері	1	10
7	Дәріс Конфликт социологиясы	1	5
	1 Аралық бақылау		100
8	Дәріс 8. Этнос және ұлт әлеуметтануы. Ұлттық бірегейлік ұғымы. Мәдениет	1	5

	8. Семинар сабағы. Конфликт әлеуметтануы	1	10
9	Дәріс9. Экономика, жаһандану және еңбек	1	5
	3.СОӨЖ. 3 СӨЖ қабылдау және кеңес беру. Этномәдениет қалыптасу факторлары		10
10	Дәріс 10. Мәдениет әлеуметтануы.	1	5
	10.Семинар сұрақтары. Экономикалық әлеуметтанудың зерттеу пәні. Көші-қонның әлеуметтік-экономикалық аспектілері Дін әлеуметтануы. Мәдениет әлеуметтануы. Этнос, халық, ұлт, этникалық бірегейлік, ұлттық бірегейлік ұғымдарының арақатынасын талдау. Қоғамдағы этникалық топтар: әлеуметтанулық зерттеулер нәтижесін салыстыру. Білім берудің әлеуметтік институт ретінде қоғамдағы маңыздылығы	1	10
11	Дәріс Масс-медиа, технологиялар және қоғам	2	5
	4.СОӨЖ. 4СӨЖ қабылдау және кеңес беру. Этномәдениет қалыптасу факторлары		10
	5.СОӨЖ.Оқылған материалдардың құрылымдық логикалық сызбасын жасау		
12	Дәріс 12. Саяси әлеуметтану	2	5
	12.Семинар сұрақтары. Билік және саяси әлеуметтену Қоғамның ақпараттық саяси жүйесі	1	10
13	Дәріс 13. Әлеуметтанулық зерттеулер: пайда болуы мен дамуы. Әлеуметтанулық зерттеудің дизайнын құрастыру Әлеуметтік зерттеулердің сандық және сапалық әдістері. Әлеуметтанулық зерттеудің бағдарламасы	1	5
	5.СОӨЖ. 5 СӨЖ қабылдау және кеңес беру. 3 «Төртінші индустриялық революция жағдайындағы қызмет көрсетудің заманауи түрлері: адамзат үшін мүмкіндіктері мен қауіптері»		10
14	Дәріс 14 Білім беру әлеуметтануы Дін және білім әлеуметтануы.	1	5
15	Дәріс 15. Әлеуметтік өзгерістер және қоғамдық қозғалыстар: жаңа әлеуметтанулық пікір-таластар	1	5
	Аралық бақылау 2		100

Ережеге №1 қосымша

Қорытынды баллды есептеу үлгісі мен мысалы

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ

(стандартты ауызша / жазбаша және тестілеуден басқа барлық нысандар үшін)

Пән: _____ . Форма: _____ . Платформа: _____

№	Балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
		«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
№	Критерийі Балл	90-100 %	70-89%	50-69%	25-49%	0-24%
№	Критерийі					
1.						

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ

(стандартты ауызша / жазбаша нысандар үшін)

Пән: _____ . Форма: _____ . Платформа: _____

№	Критерий	ДЕСКРИПТОРЛАР				
		«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
		90-100 %	70-89%	50-69%	25-49%	0-24%
1 сұрақ	1 критерийі					
	2 критерийі т.б.					
2 сұрақ	1 критерийі					
	2 критерийі т.б.					
3 сұрақ	1 критерийі					
	2 критерийі т.б.					

Қорытынды бағаны есептеу формуласы:

Қорытынды баға (КБ) = (%1+%2+%3+%4+%5+%6 т.б.) / К, мұнда % – критерий бойынша тапсырманы орындау деңгейі,

К – критерийлердің жалпы саны.

Қорытынды балды есептеу мысалы

№	Критерийлер	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
		90-100%	70-89%	50-69%	25-49%	0-24%
1.	1 Критерий	100				
2.	2 Критерий		75			
3.	3 Критерий			60		
4.	4 Критерий				45	
5.	5 Критерий	100				
6.	6 Критерий				49	
	Қорытынды %	200	75	60	94	200+ 75 + 60 + 94 = 429 429 / 6 критерийлер = 71,5 Қорытынды балл в % = 72

Есептеу кезінде алынған пайызға сүйене отырып, біз бағаны бағалау шкаласымен салыстыра аламыз.

72 балл 70 балдан 89 балға дейін, бұл бағалау шкаласына сәйкес «**Жақсы**» санатына сәйкес келеді.

Осылайша, осы есептеуде жоба дәстүрлі бағалау шкаласы мен ECTS-ге ауыстыра отырып, білім алушылардың

оқу жетістіктерін есепке алуды бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесіне сәйкес «**Жақсы**», **72 балға** бағаланатын болады.

Декан

Мейрбаев Б.Б

Кафедра менгерушісі

Абдирайымова Г.С.

Лектор

Мамтықанов Д.Қ.

